Referat møte i Etikkutvalget for hundesaker i NKK (Teams)

Dato: 05. februar 2026

Til stede: Anna Compton, Peer Berg, Hannah Winther, Camilla Mostrøm Lorentzen
Observatør/fagperson: Frida Gulbrandsen
Referent: Marie Gjerde Rolandsen

Oppfølging fra forrige møte:

Rådet ønsker å holdes orientert om de saker rådet har behandlet og sakenes utfall/videre behandling.

Innmeldte saker:
Sak 1: Kriterier for utvelgelse av raser man bør prioritere i arbeidet med å utvikle nye avlsprogrammer

Det kommer forskrift som regulerer avl av hund i Norge. Det er bestemt at alle raser tilknyttet NKK skal være underlagt et avlsprogram som stiller krav og anbefalinger til helse, mentalitet og sunnhet. Dette arbeidet er svært tidkrevende og man skal dekke flere hundre raser. For å vite hvor man må sette inn ekstra innsats eller prioritere å få innført et avlsprogram – ønsker hovedstyret at rådet diskuterer hvilke kriterier som bør ligge til grunn for utvelgelse. Man har blant annet diskutert:

- Størrelse på populasjon
- Flere helseutfordringer
- Alvorlighetsgrad på arvbare sykdommer/helseproblemer

Spørsmål til rådet:

Hvilke etisk relevante kriterier bør legges til grunn når nye avlsprogram skal utvikles?

Rådet har ønske om å få oppsummeringsskriv som de kan ta utgangspunkt i for videre diskusjon.

Første avveining - hvordan skal man tenke om alvorlighetsgrad av arvelige sykdommer opp mot mange individer som kan rammes av det. Hvor stort er problemet og hvor lett er det eventuelt å fikse?

Individ opp mot alvorlighetsgrad:
Hva er verst, en hund som har en kronisk sykdom den kan leve med og ikke dør av, eller en hund som får kreft?

Rådet mener generelt det er viktig å vurdere slike problemstillinger fra et så objektivt og nøytralt ståsted som mulig. Det er sterke følelser som i verste fall kan påvirke beslutninger i negativ retning. Rådet ønsker å se på en form for risikoanalyse som legger

til grunn enkelte kriterier, og hvor man kan vurdere raser etter hvor de vil havne på en skala. Det gjør at arbeidet med å prioritere gjøres basert på objektive vurderinger og ikke vilkårlighet.

Rådet presiserer at signalverdi aldri bør gå foran dyrevelferd, og at arbeidet må styres av grundige faglige vurderinger og sett opp mot dyrevelferdslovens §§ 3 og 25.

Rådet skal jobbe videre med problemstillingen, og anbefaler å:

Å prioritere utvikling av avlsprogram for hunder som har utfordringer med å utøve naturlig adferd i den grad det også påvirker god livskvalitet og strider med paragraf 3 og 25 i dyrevelferdsloven. Rådet presiserer viktigheten av objektive data og kunnskapsgrunnlag for videre utvelgelse og utforming av avlsprogram, slik at beslutninger er godt faglig forankret. Slik vil man kunne bedre programmer over tid og måle effekten av tiltak.

Det forutsettes at avlsprogrammene som utvikles også bidrar til å utvikle registreringssystemer som utvikler avlsprogrammene som måler effekten av programmene.

Sak 2: Dyrevelferd på utstilling, prøver og konkurranser i NKK:
Regelverksutvalget arbeider med å videreutvikle regelverk knyttet til dyrevelferd på offisielle arrangementer i NKK. Man har tidligere satt noen nedre grenser for enkelte hunder som ikke kan delta på arrangementer av velferdsårsaker. Likevel vet man at det kan være motstridende argumentasjon og at det kan oppleves som i overkant strenge regler. Dette ønsker utvalget tilbakemeldinger fra rådet på.

Rådet har diskutert saken og forstår det er vanskelig å være kategorisk i alle tilfeller da det kan være mange gode argumenter for at hunder kan ha godt av å sosialiseres og inkluderes, på tross av noen utfordringer. Det stiller derimot strenge krav til tilrettelegging og gode vurderinger av hundeeier. Det er også svært vanskelig å vurdere ett felles regelsett når det er store variasjoner på arrangement i NKK. Både i størrelse og hvor høye krav som stilles til hundene som deltar. Dette er viktig å vurdere videre.

Rådet ser at det er behov for normer og kriterier som ligger til grunn for ulike arrangementer, men at det frarådes å lage felles regler på tvers av ulike typer arrangementer i regi av NKK og deres medlemsklubber for de kategoriene vi har fått tilsendt. Som arrangør av aktiviteter med hund som er i en mer utsatt posisjon (eks. døv/blind, valp under 4 måneder og drektig tispe) er alvorlighetsgraden situasjonsbasert og bør være gjenstand for mer inngående diskusjon.

Neste møte 12. mars – 15.30 -17.30